

Periferik Arter Hastalığı Ve Tedavisi

Kalbi besleyen koroner arterler dışındaki tüm damarların hastalığına periferik arter hastalığı denir. Periferik arterlerin tıkanmasına neden olan birçok hastalık vardır. En sık ve en önemli neden ise damar sertliğidir. Aterosklerozun en önemli nedenleri şeker hastalığı, sigara, hipertansiyon, kan yağlarının yüksekliği ve kronik böbrek yetmezliğidir.

Hastalık üç şekilde ortaya çıkar.

1-Kronik damar tıkanıklığı:(Damarların uzun dönemde tedricen tıkanması)

2-Kritik bacak damar tıkanıklığı :(Damarların uzun dönemde tedricen tıkanmasına ek olarak ayak veya bacaklarda yara oluşması)

3-Akut damar tıkanıklığı (Ani olarak damarın tıkanması)

Hastalığın ortaya çıkışı

Genel olarak bacaklarda soğukluk, kıllarda dökülme, ciltte parlaklaşmanın yanında

1-Kronik damar tıkanıklığında: Yürüme sırasında kalça veya bacaklarda ağrı, kramp girmesi.

2-Kritik bacak damar tıkanıklığı: Yürüme sırasında kalça veya bacaklarda ağrı, kramp girmesine ek olarak uzuvlarda müzmin yaralar ve uzuv kaybı.

3-Akut damar tıkanıklığı: Uzuvlarda ani olarak soğuma, morarma, şiddetli ağrı, uzuvu hareket ettirememe, saatler içerisinde tedavi edilmez ise gangren ile uzuv kaybı.

Tanı:

1-Hasta ile konuşularak şikayeti dinlenilir, elle cildin sıcaklığı ve damarlarda nabız olup olmadığı kontrol edilir.

2-Gerekirse Doppler Ultrasound, Bilgisayarlı Tomografi, MR (magnetik rezonans görüntüleme) ile damarların tıkalı olup olmadığı damar duvarlarının yapısı incelenir.

Tedavi

1. EN ÖNELİ TEDAVİ SİGARAYI BIRAKMAKTIR.
2. Yürüyüş yapmak. Bacaklardaki köprü damar oluşumunu ve gelişimini hızlandırmak ve geliştirmek için yürüyüş yapmak.
3. Hipertansiyon , kan yağı yüksekliği ve şeker hastalığı için gerekli tedavileri yaptırmak.

Hastalığa Yönelik Özel Tedaviler

- 1- Bazı ilaçlarla pıhtılaşma riskini azaltmak ve tıkalı damarların işini yüklenmiş köprü damarlarda kan akımı artırmak
- 2- Anjiyografi ünitesinde balon veya stent uygulaması ile tıkalı damarı açmak,
- 3- Sağlam damarlar ile tıkalığın ötesindeki az kan gelen damar arasına, suni damar kullanarak kan getirmek. (Bu işlem ameliyat ile yapılmaktadır)
- 4- Acil olarak tıkanmış damarlarda damarda oluşmuş kan pıhtısını bazı özel ilaçlarla eritmek, bazı cihazlarla parçalayıp küçük parçalara bölerek eritmek veya pıhtıyı ameliyat ile dışarı almak.

Genel hatları ve başlıklarla özetlenen bu tedaviler her hastaya göre farklılık arz edecektir. Hastanın nasıl tedavi edileceğini tüm incelemeler yapıldıktan sonra hastanın yaşı ek hastalıkları, aktivite durumuna göre işin uzmanı tarafından belirlenmeli ve hasta görüşülerek karara bağlanmalıdır.

Doç. Dr. Selçuk PALA

Kardiyoloji eğitim Görevlisi